

Leeswijzer Strategisch onderzoeksbeleid HvA

Aanleiding:

- Het vorige strategisch onderzoeksbeleid liep in 2020 af; praktijkgericht onderzoek is daarmee verankerd in de HvA
- Evaluatie van het strategisch onderzoeksbeleid en de externe evaluatie onderzoek 2021 laten zien dat om de volgende stap te maken, actualisatie van het onderzoeksbeleid nodig is voor verdere borging en versteviging van de kwaliteit en de ontwikkeling van het onderzoek.

Doel:

- Realiseren van de HvA-visie en bijdragen aan het realiseren van de ambities en beloftes van het IP.
- Collega's in (de ondersteuning van) onderwijs- en onderzoek hebben een helder beeld van de gezamenlijke afspraken om het praktijkgericht onderzoek verder te ontwikkelen.
- Collega's in de ondersteuning van het onderzoek weten waar ze hun werk op moeten afstemmen en hoe ze lectoren, docent-onderzoekers en studenten optimaal kunnen ondersteunen.

Termijn:

Vanaf 2023. Herziening op basis van evaluatie eind 2026.

Vorm:

Digitale publicatie (Sharepoint online, analoog aan de taxonomie van het onderwijs- en toetsbeleid

Opbouw :

Zes afspraken

Het onderzoeksbeleid bestaat uit zes afspraken die bijdragen aan het realiseren van de drie functies van onderzoek die aansluiten bij de ambities in het IP. Elke afspraak wordt toegelicht en is uitgewerkt in wat we al doen en aan beleid hebben en wat we gaan doen in de vorm van een ontwikkelagenda met voorbeelden van concrete acties. Verder worden inspiratiebronnen vermeld om onderzoek HvA breed verder te ontwikkelen.

Wat doen we al?

Wat gaan we doen?

Inspiratiebronnen

Onderzoek in de HvA als kennisinstelling

Als kennisinstelling levert de HvA met onderwijs en onderzoek een bijdrage aan maatschappelijke opgaven. We leiden toekomstige professionals op voor en met het beroepenveld. We zoeken met praktijkgericht onderzoek naar oplossingen voor opgaven in de samenleving en naar de rol van professionals daarin. Zo leveren we een directe bijdrage aan het adresseren en oplossen van vraagstukken in de samenleving zelf en aan innovatie in het beroepenveld. En we dragen bij aan de kennisontwikkeling binnen de desbetreffende onderzoeksdomijnen. Om dat goed te doen is een verbinding en afstemming nodig tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk/samenleving.

Ons onderzoek is gericht op de toekomst, het werkveld en door het onderwijs aangedragen kennisbehoefte. Dat zijn de drie grote maatschappelijke thema's van deze tijd: duurzaamheid, diversiteit & inclusie en digitalisering ([instellingsplan](#) (IP)). En ook de maatschappelijke vraagstukken in de metropoolregio Amsterdam waar onze Centres of Expertise (CoE's) zich op richten. De CoE's werken aan een duurzame toekomst van de stad: hoe verenigen we verschillende transitie-opgaven rondom wonen, mobiliteit, energie, digitalisering, klimaatextremen, kansengelijkheid en leefbaarheid, welzijn en gezondheid.

Praktijkgericht onderzoek doen we in, met en voor de praktijk en heeft daarom een onmisbare verbindende rol in kennis- en innovatiesystemen in de metropoolregio Amsterdam, nationaal en internationaal. We verbinden partijen (bedrijven, overheden en andere publieke en maatschappelijke organisaties, burgers), kennis uit verschillende vakgebieden en onderwijs en onderzoek met elkaar en fungeren zo als kennisversneller ([Strategische onderzoeksagenda](#), VH, 2021). Ons praktijkgericht onderzoek is van hoog niveau en we doen mee als hoogwaardig partner in het kennisecosysteem.

Praktijkgericht onderzoek heeft drie belangrijke functies in onze kennisinstelling die aansluiten bij onze visie en missie en bij de ambities van het IP:

➤ ***Bijdrage leveren aan de grote vraagstukken in de maatschappij [ambities 1 en 2]***

Al vanaf de vraagarticulatie zijn partners uit beroepspraktijk en samenleving nauw betrokken bij het onderzoek. En ook tijdens het onderzoeksproces zijn we voortdurend in interactie met onze partners over de opbrengsten van onderzoek. Met praktijkgericht onderzoek leveren we daarom rechtstreeks een bijdrage aan de innovatie van de beroepspraktijk en samenleving.

➤ ***Vorbereiden van de student op de toekomst [ambities 2, 3 en 4]***

Praktijkgericht onderzoek helpt ons te begrijpen hoe de toekomst eruit kan zien. Ons onderwijs blijft actueel omdat resultaten en nieuwe inzichten uit het praktijkgericht onderzoek erin verwerkt worden. In combinatie met het ontwikkelen van een onderzoekende houding leiden wij onze studenten op als toekomstige professionals waarin zij in de regio en in Nederland een leidende rol gaan spelen. Praktijkgericht onderzoek draagt zo via het onderwijs bij aan de innovatie van de beroepspraktijk en samenleving.

➤ ***Bijdrage leveren aan de professionele ontwikkeling en loopbanen van docent-onderzoekers [ambitie 5]***

Omdat we kennis nodig hebben voor al onze opleidingen stellen we onze eigen medewerkers in staat om kennis voor zichzelf op te doen en via praktijkgericht onderzoek hun carrière te ontwikkelen. Op deze manier levert praktijkgericht onderzoek een bijdrage aan de professionele ontwikkeling van docent-onderzoekers op het gebied van onderzoek en aan het verwerven van onderzoeksvaardigheden door studenten.

Strategisch onderzoeksbeleid – zes afspraken

Het strategisch onderzoeksbeleid bestaat uit **zes afspraken**. Deze zijn afgeleid van het Instellingsplan, de externe evaluatie onderzoek 2021 (EE'21) en de evaluatie van het strategisch onderzoeksbeleid 2015 – 2020. We maken deze afspraken met elkaar om praktijkgericht onderzoek verder te ontwikkelen en daarmee onze ambities te realiseren. Drie afspraken zijn gericht op de verdere ontwikkeling van de drie functies van praktijkgericht onderzoek en drie zijn gericht op de randvoorwaarden: kwaliteit, onderzoekondersteuning en financiering.

Elke afspraak heeft **één of meer actielijnen** die leidend zijn voor de ontwikkeling van het onderzoek (dia 4). Op de sharepointpagina worden de afspraken en actielijnen uitgewerkt in een paragraaf *wat doen we al?* en waar al beleid over is en in een paragraaf *wat we gaan doen?* in de vorm van een ontwikkelagenda met voorbeelden van concrete acties (zie bijlage Uitwerking van de zes afspraken). De ontwikkelagenda is gebaseerd op input die breed is opgehaald in de hogeschool en geeft handvatten aan faculteiten, diensten en staven voor hoe de afspraken gerealiseerd kunnen worden. Faculteiten maken daarin hun eigen specifieke keuzes passend bij hun domein en de prioriteiten uit eigen jaarplannen. Daarnaast worden inspiratiebronnen genoemd om aan de slag te gaan en HvA-breed onderzoek verder te ontwikkelen. Waar nodig kan de sharepointpagina aan de hand van nieuwe inzichten worden bijgesteld.

De ontwikkelagenda geeft concrete acties en handvatten om de afspraken te realiseren. Daarmee vormt die agenda de basis voor de implementatie van het strategisch onderzoeksbeleid. Ook sluit de ontwikkelagenda zoveel mogelijk aan op andere agenda's zoals de digitale strategische agenda Onderzoek (DSI), de strategische agenda van de bibliotheek en Koers en Kompas (HR agenda). Het strategisch onderzoeksbeleid sluit bovendien aan op de 4 ambities en de onderzoeksthema's uit de strategische onderzoeksagenda hbo 2022-2025 van de Vereniging Hogescholen en de afspraken uit het bestuursakkoord 2022 met de minister van OCenW.

De ontwikkelagenda is tot stand gekomen na een uitgebreide consultatie van faculteiten (via reguliere overleggen van Kenniscentra, Centres of Expertise, hoofden O&O, hoofden HR, lectoraten HERI en doorwerking praktijkgericht onderzoek, onderwijsraad/onderzoeksraad, directeuren bedrijfsvoering, ethische commissie onderzoek) en bestuursstaf/ centrale diensten (bibliotheek, HR, FP&C, Communicatie, DSI, IXA, ICTS, O&O), CBO/BVO heidag – omgevingsanalyse HvA als kennisinstelling.

Zes afspraken met actielijnen

Afspraak 1:

Ons praktijkgericht onderzoek draagt bij aan maatschappelijke veranderingen

- Doorwerking van onderzoek naar de maatschappij is ingebed in het onderzoeksproces [EE'21]
- Onze lectoraten, CoE's en PoP's leveren een bijdrage aan grote complexe vraagstukken in de maatschappij en sluiten aan bij de metropool-, landelijke en Europese agenda's [EE'21]
- We monitoren en communiceren op basis van nieuwe doorwerkingsindicatoren over de doorwerking van onderzoek naar de maatschappij [EE'21]

Afspraak 2:

Doorwerking van praktijkgericht onderzoek naar onderwijs is vanzelfsprekend

- Opleidingen en lectoraten verwerken resultaten van onderzoek in de curricula
- Studenten doen **volwaardig** mee in onderzoek en vormen samen met, medewerkers en externe partners een diverse en stimulerende gemeenschap waar leren, ontwikkelen en innoveren ons verbindt. Dat doen we op HvA-locaties, in de stad en online [IP4.2]
- Onderzoeksagenda en onderwijsportfolio zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd en komen tegemoet aan de state-of-the-art van de Amsterdamse beroepspraktijk [IP agenda ambitie 2, p.24]

Afspraak 3:

Docent-onderzoekers ontwikkelen professionele vaardigheden en benutten kansen voor loopbaanontwikkeling in onderzoek

- Onderzoeksteams hebben een diverse samenstelling en een omvang die helpt om de doelen te bereiken [IP 5.1 en 5.4]
- Er zijn voldoende mogelijkheden voor professionele ontwikkeling op het terrein van onderzoek
- Er zijn loopbaanmogelijkheden in onderzoek [IP 5.3]
- Vanaf 2023 bieden we mogelijkheden om een professional doctorate traject te volgen [IP 3.3 en 5.3, EE'21].

Afspraak 4:

De kwaliteit van ons onderzoek is op orde

- De kwaliteit van ons praktijkgericht onderzoek [IP] is geborgd en is verder uitgebouwd: alle kenniscentra hebben hun kwaliteitsstandaarden geëxpliciteerd en hebben kwaliteitszorg geïntegreerd in het primaire proces [EE'21]

Afspraak 5:

De ondersteuning van het onderzoek is goed ingericht en state-of-the-art

- De back-office voor het ondersteunen van onderzoeksprocessen (Research Datamanagement, privacy, informatieveiligheid, ethische toetsing, open acces, registratie onderzoeksresultaten, subsidieadvies) en voor het ondersteunen van open science is op orde, goed vindbaar en toegankelijk [EE'21]
- Digitale voorzieningen voor onderzoek zijn volledig geïntegreerd in het digitale ecosysteem van de HvA

Afspraak 6:

Ons acquisitieportfolio voor onderzoek is ruim en divers

- De verruiming van middelen in de eerste geldstroom wordt vanaf 2022 ingezet voor de realisatie van onze onderzoeksambities in lijn met de bestedingsdoelen van het bestuursakkoord met de minister van OCenW (2022).
- Structurele samenwerking met publieke en private partners o.a. in de Centres of Expertise zorgt voor een ruim palet aan tweede en derde geldstroom op regionaal, nationaal en Europees niveau [EE'21]
- De ondersteuning en randvoorwaarden voor acquisitie zijn op orde

Implementatie

Bij de ontwikkeling van praktijkgericht onderzoek hanteren de faculteiten, diensten en bestuursstaf de zes afspraken en actielijnen van het strategisch onderzoeksbeleid als uitgangspunten.

Het eigenaarschap voor de implementatie ligt grotendeels bij de faculteiten waar de uitvoering van ons praktijkgericht onderzoek plaatsvindt. Bestuursstaf en centrale diensten zijn er veelal voor advies en ondersteuning, als partner en soms als eigenaar bij centraal te ontwikkelen beleid en diensten. Eigenaars zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en de verantwoording conform het kwaliteitsbeleid voor onderwijs en praktijkgericht onderzoek bij de HvA (REFLECTEREN EN LEREN, SAMENWERKEN AAN KWALITEIT, december 2018).

Ondersteuning van onderzoeksontwikkeling wordt ingebed in de bestaande procedures en middelen.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via de bestaande instrumenten en cycli:

- Facultaire processen en instrumenten van decanen, kenniscentra, Centres of Expertise en lectoraten;
- Verantwoording van de decanen over IP aan CvB;
- Relevante ontwikkelingsagenda's op basis van IP (o.a. HR agenda: koers en kompas, Strategische Digitale Agenda voor onderzoek (DSI));
- Halfjaarlijkse PBO's op basis van de vastgestelde indicatoren* (eens per jaar);
- In- en externe evaluaties onderzoek volgens het Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (O&O i.s.m. kenniscentra);
- Interne monitoringscyclus en externe peer review (Centres of Expertise).
- Monitoring praktijkgericht onderzoek voor HvA jaarverslag (BS-O&O, IR, FP&C, HR)

*Indicatoren voor de monitoring van het strategisch onderzoeksbeleid zijn in ontwikkeling en worden separaat vastgesteld en opgenomen in 'kwaliteit van de basis' en de kaderbrief (zie ook dia 6) (O&O, FP&C)

Communicatie na vaststelling

- Het Strategisch onderzoeksbeleid wordt uitgegeven in een digitale publicatie (via Sharepoint online).
- Publicatie via MijnHvA> Beleidsdocumenten HvA.
- Na vaststelling door CvB aankondiging naar faculteiten, diensten, beleidsafdelingen dat beleid is vastgesteld met link - naar betreffende lemma Beleidspagina HvA.
- Nieuwsbericht HvA
- Toelichting door O&O-team onderzoek in bijeenkomsten op faculteiten en diensten en extra toelichting op aanvraag.
- Mail naar alle lectoren en opleidingsmanagers en betrokkenen bij de ontwikkeling van het beleid (O&O)

Waarom zien we dat de afspraken behaald zijn?

Ontwikkeling van de indicatoren

Hieronder worden opties gegeven voor indicatoren die meer richtinggevend zijn voor de ontwikkeling van indicatoren dan dat ze al volwaardige indicatoren zijn, daarvoor moeten nog minstens de volgende aspecten worden uitgewerkt:

1. Kwaliteitseisen aan de indicatoren, bijvoorbeeld communiceerbaarheid, betrouwbaarheid, en beschikbaarheid data. Welke gaan we hanteren?
2. Haalbaarheid: wat is al beschikbaar, wat is makkelijk/wat is moeilijk, verhouding tussen effort/opbrengst, is data aggregeerbaar naar instellingsniveau etc.
3. Eenduidige formulering van indicator.
4. Draagvlak voor gebruik en monitoring.
5. Operationele uitwerking en kwaliteitscontrole: wie doet wat, wanneer, waarmee, hoe vaak et cetera.

Waarom zien we dat ons onderzoek bijdraagt aan maatschappelijke veranderingen?

- Opbrengsten van het onderzoek worden gebruikt door het werkveld.
- Onderzoek heeft geleid tot daadwerkelijke verandering (bv. zorgprotocol ingevoerd, data-algoritme dat wordt gebruikt, specifieke probleemanalyse die door beleid wordt gebruikt om beleid te formuleren etc.).
- Docent-onderzoekers nemen deel aan (relevante) onderzoeksnetwerken en samenwerkingsverbanden en werken vanuit 'quadruple helix'.
- Toegankelijkheid opbrengsten (via open science activiteiten)
- BKO standaard 2 score

Waarom zien we dat ons doorwerking van onderzoek naar het onderwijs vanzelfsprekend is?

- Docent-onderzoekers en lectoren verzorgen onderwijs (gastcollege, minor, afstudeerders/masterstudenten begeleiden etc.) en delen op die manier kennis.
- Docent-onderzoekers en lectoren helpen mee het onderwijs te vernieuwen om zo nieuwe inzichten van het vakgebied te borgen in lesprogramma.
- Opbrengsten van het onderzoek worden gebruikt in het onderwijs (publicaties, prototypes, analysetools, lab-voorzieningen etc.).
- Studenten participeren in onderzoek gestimuleerd door lectoraten/opleidingen

Waarom zien we dat docent-onderzoekers professionele vaardigheden ontwikkelen en kansen voor loopbaanontwikkeling in onderzoek benutten?

- Aandeel medewerkers dat gedurende aanstelling masters/PhD/PD haalt.
- Aantal uren dat medewerkers besteden aan deskundigheidsbevordering voor onderzoek (cursussen volgen, trainingen, deelnemen in learning communities etc.).
- Aandeel medewerkers dat een carrière pad ontwikkelt *binnen* de hogeschool voor onderzoek (bv. deelname docenten in lectoraat).
- Tevredenheid medewerkers over baan en ontwikkelingsmogelijkheden.
- (Onderzoeks)cultuur van leren en ontwikkelen.

Waarom zien we dat de kwaliteit van ons onderzoek op orde is?

- Aanwezigheid kwaliteitscycli en handboek
- Onderzoeksvragen zijn relevant voor de praktijk
- Open onderzoekscultuur
- Aantal onderzoekers met relevante praktijkervaring in de sector waar het onderzoek zich op richt.

Waarom zien we dat de ondersteuning van het onderzoek goed ingericht en state-of-the-art is?

- Verhouding tussen het totaal aantal fte's aan onderzoekend personeel en het totaal aantal fte's aan ondersteunend personeel
- Omvang en samenstelling onderzoeksteam
- Status van digitale onderzoeksinfrastructuur voor onderzoek
- Faciliteiten (labs, atelier etc.)

Waarom zien we dat ons acquisitieportfolio voor onderzoek ruim en divers is?

- Portfolio van onderzoeksregelingen waarop is aangevraagd/gehonneerd
- Aantal fte ingezet op acquisitie / business development (uitgesplitst naar bv. nationaal/internationaal)
- Succesratio aanvragen per regeling
- Percentage externe financiering in relatie tot totale financiering van onderzoek